

Enflasyon Düzeltme İşlemleri ve Muhasebeleştirilmesi: 2023-2024 Yılı Örnek Uygulama

Emrah Yıldız¹

Özet

Türkiye’de son yıllarda meydana gelen fiyatlar genel düzeyindeki yükseliş, ekonomik hayatta şirketlerin karar alma tercihlerinden ticari hayatlarına kadar birçok etkiyi beraberinde getirmektedir. Fiyatlar genel düzeyindeki sürekli artışla birlikte ekonomik kararların daha doğru verilebilmesi için artış gösteren piyasa fiyatlarının finansal tablolara yansımaları gereklidir. Bu suretle şirketlerin finansal tablolarında yer alan kıymetlerin, enflasyon artışı karşısındaki gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmeleri önem arz etmektedir. Türkiye’de enflasyon muhasebesi uygulamasının şartlarının 2004 yılından sonra yeniden sağlanması sonucunda resmi gazetede yayımlanan geçici madde ile 2023 yılı itibari ile bilançoların enflasyon düzeltmesine tabi olması gerekliliği açıklanmıştır. Çalışmada, öncelikle 2023 yılı bilançosunun enflasyon düzeltmesine tabi kalemlerinin tespiti, düzeltme işlemleri ve muhasebeleştirmeleri yapılmıştır. Daha sonra 2024 yılı enflasyon düzeltmeleri yapılarak muhasebe kayıtlarının ve bilançonun düzeltilmiş değerleri ile gösterilmesi sağlanmıştır. Yapılan düzeltme işlemlerinde parasal olmayan kalemlerin bilançolarda ilk kayıt tarihlerinin önceki yıllarda olmasından dolayı 2023 yılında enflasyon düzeltmesi artış tutarlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. 2023 yılı enflasyon düzeltmesinde kâr oluşsa dahi vergi hesaplamasına yansıtılmamakta, 2024 yılı kâr tutarı ise kurumlar vergisi hesaplamasında dikkate alınmaktadır.

1. Giriş

Vergi Usul Kanunu’nda yer alan ilgili hususlara göre, üretici fiyat endeksinin belirlenen oranları aşması durumunda enflasyon düzeltmesinin Türkiye’de uygulanması zorunludur. Son olarak 2003 ve 2004 yıllarında

1 Öğr. Gör. Dr., Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü, emrahyildiz@mersin.edu.tr ORCID: 0000-0003-4675-6332.

uygulanan enflasyon muhasebesinin, gerekli şartların oluşması ile birlikte 2023 yılı finansal tablolarından itibaren uygulanmasına yeniden başlanmıştır. Enflasyon muhasebesinin uygulanması ile parasal olmayan varlıkların değeri enflasyon oranında güncellenmekte ve finansal tabloların gerçeğe uygun sunulması sağlanması amaçlanmaktadır.

Şirketlerin finansal tablolarında yer alan kalemlerden Türk Lirası'nın değerindeki değişimlere bağlı olarak, nominal değeri sabit kalsa da satın alma gücü fiyat hareketleri açısından ters yönde değişen kıymetler, yabancı paralar da dahil olmak üzere varlıklar, parasal kıymet olarak adlandırılır. Parasal kıymet dışındaki kıymetlerin finansal tablonun hazırlandığı tarihte satın alma gücünde meydana gelen değişiklikler ise finansal tablodaki düzeltilecek tutarların düzeltme katsayısı ile çarpılması ile hesaplanmaktadır. Düzeltme katsayısının belirlenmesinde Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan üretici fiyat endeksleri kullanılmakta olup, düzeltme yapılan dönem fiyat endeksinin düzeltme yapılacak döneme ait endekse bölünmesi ile elde edilmektedir. Tüm bu işlemler sonucunda elde edilen yeni değerler ile enflasyon muhasebesine yönelik düzeltmelerin yapılmış kabul edilmektedir.

Enflasyon düzeltmesi, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında “mali tablonun ait olduğu tarihteki satın alma gücü cinsinden hesaplanması” şeklinde tanımlanmıştır. Buradan hareketle, finansal tablolarda yer alan parasal olmayan kıymetlerin Türk Lirası değerlerinin, finansal tabloların ait olduğu tarihteki değerine yükseltilmesi enflasyon muhasebesinin temel faaliyetini oluşturmaktadır.

Süreklilik arz eden yüksek enflasyonlu ekonomilerde paranın satın alma gücü azalması ve fiyatların sürekli artması ekonomide belirsizlikle beraber kayıt altına alınan işlemlerin gerçek değerle yansıtılmasını engelleyecektir. Enflasyon nedeniyle fiyat değişimlerinin süreklilik arz etmesi ile finansal analizler ve karar alınma süreçlerini de zorlaştırabilir. Fiyatlardaki bu değişimlerin çeşitli zorluklara neden olmasından dolayı yüksek enflasyonlu ekonomilerde üretilen finansal ve mali verilerde enflasyon muhasebesi gibi düzeltmelerin yapılmasını beraberinde getirmektedir. Enflasyon muhasebesi uygulaması ile finans, vergi ve muhasebe süreçlerinde fiyat artışlarından kaynaklanan yansımaları en aza indirmek mümkün olacaktır. Enflasyon muhasebesinin uygulanması ile birlikte fiyatlar düzeyindeki değişimlerin finansal tablolara yansımaları ile her türlü karar mekanizmalarının işleyişi kolaylaşacaktır.

Enflasyondan kaynaklanan fiyatlar genel seviyesindeki artışlarla birlikte şirket varlıkları piyasa fiyatlarının çok altında değerlendirilmekte ve şirketin piyasa değeri gerçek olarak belirlenmemektedir. Yine enflasyonla birlikte

mali tabloların karşılaştırılabilirliği anlamsızlaşmaktadır. Bilgi verme önemini yitiren mali tablolar ilgili çevrelerin yanlış kararlar almalarına neden olabilecektir. Bu gibi etkenler nedeniyle enflasyonun olumsuz etkilerinin giderilebilmesi için önlemler alınması ihtiyacı ortaya çıkmıştır (Karasioğlu ve Erdemir, 2005. 146).

Enflasyon muhasebesinin uygulanması ile şirketlerin finansal tabloları (Bilanço) üzerinde yapılan düzeltmeler sonucunda enflasyon etkisinin ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Enflasyon muhasebesi, belirtilen şartların olduğu dönemlerde Vergi Usul Kanunu'na (VUK) eklenen geçici maddeler, yönetmelik ve sirkülerler aracılığı uygulanmaktadır.

Vergi Usul Kanununun ilgili maddelerine göre enflasyon düzeltmesini yapılması, üretici fiyat endeksinin (ÜFE) cari yıl içinde %10'u, son üç yıl toplamında ise %100'ü aşması durumunda zorunludur. Bu zorunluluk başka bir yasal düzenleme ile ertelenebilmekte ya da şartların değiştirilmesi de mümkün olmaktadır. Bu nedenle 29 Ocak 2022 tarihli resmi gazetede vergi usul kanunu ve kurumlar vergisi kanununda değişiklik yapılmasına dair kanuna eklenen geçici 33.madde ile 2021 yılında enflasyon muhasebesinin uygulanması şartları oluşmasına rağmen, yayımlanan tebliğ ile enflasyon muhasebesinin uygulanması 2023 yılı sonuna kadar ertelenmiştir.

Bağımsız denetime tabi şirketleri için Türkiye Muhasebe Standardı 29 (TMS29) "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" standardına göre enflasyon muhasebesi işlemleri uygulanmaktadır. Bu standarda uygun olarak şirketler, bilançolarında yer alan parasal olmayan varlıkların değerini enflasyon üzerinden hesaplanan katsayı oranında düzeltmelidir.

Yüksek enflasyonlu ekonomilerde paranın satın alma gücüne göre düzenlenmiş finansal tabloların faydalı olması kaçınılmazdır. TMS29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama ve BOBİ FRS Bölüm 25 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama standartlarına tabi işletmeler, finansal tablolarını enflasyon düzeltmesine tabi tutarak raporlama yapması gerekmektedir (KGK, 2024:1).

Enflasyon muhasebesinin uygulanmaması, fiyatlar genel düzeyinin sürekli arttığı bir ortamda gelirlerin artmasına ancak maliyetlerin ise güncellenmemesi durumunda gerçek duruma göre daha yüksek bir karlılık ortaya çıkarır. Bu durum da finansal tablo kullanıcılarının detaylı inceleme yapılmaması durumunda yanlış karar vermelerine neden olabilir (cy.com.tr).

Enflasyon muhasebesinin uygulanmasına yönelik olarak 2023 ve sonrasında 2 tebliğ ve 5 sirküler yayımlanmıştır. Bunlar;

- 30.12.2023 tarih, 555 numaralı VUK Genel Tebliğ.
- 31.08.2024 tarih, 563 numaralı VUK Genel Tebliğ.
- 20.02.2024 tarih, 165 numaralı sirküler.
- 17.07.2024 tarih, 170 numaralı sirküler.
- 08.10.2024 tarih, 175 numaralı sirküler.
- 1.11.2024 tarih, 176 numaralı sirküler.
- 10.01.2025 tarih, 181 numaralı sirküler.

Fiyatlar genel düzeyinde meydana gelen artışlar öncelikle işletmelerin günlük muhasebe kayıtlarını, sonrasında ise finansal tablolarda kendisini göstermektedir (İzmirli Ata, 2023: 527). Enflasyon düzeltmesi işlemleri için düzeltmeye tabi kalemlerin tespiti yapıldıktan sonra düzeltmeye esas tarihlerin belirlenmesi, düzeltme katsayılarının hesaplanması işlemlerinden sonra muhasebe kayıtları ile düzeltme işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Düzeltilme işlemleri parasal olmayan kalemlere uygulanmakla birlikte, düzeltme için esas alınacak tarih, bu kalemlerin kayıtlara alındıkları tarihtir. Yİ-ÜFE aylık olarak yayınlandığı ve katsayı hesaplamalarında baz alındığı için kayıt tarihinin yıl ve ay bazında bilinmesi gerekmektedir (Muhasebat GM, 2023. 3).

Fiyatlar genel düzeyindeki artışın finansal tablolarda gösterilmesi için uygulanan enflasyon düzeltmesi ve muhasebeleştirme işlemlerinin 2023 ve 2024 dönem sonu işlemlerinde nasıl uygulanması gerektiği bu çalışmanın ana amacını oluşturmaktadır. Yapılan düzeltme işlemlerinden sonra muhasebe kayıtları ve finansal tablodaki değişiklik izlenmeye çalışılmıştır. Bu süreçlerin takip edilmesi için özellikle VUK 555 numaralı sirkülerde belirtilen talimatlar doğrultusunda gerekli işlemler yapılmıştır. Enflasyon düzeltme işlemleri ile ilgili tüm süreçler Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yürütüldüğü için ana kaynak olarak bakanlık kurumları tarafından yayımlanan kanun, sirküler veya tebliğler olmuştur.

2. Enflasyon Muhasebesinin Uygulama Esasları

Enflasyon düzeltmesi, kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri ile kollektif, adi komandit ve adi şirketler tarafından yapılır. Bilanço esasına göre defter tutan kollektif, adi komandit ve adi şirketlerde enflasyon düzeltmesi bu şirketlerin bilançoları nezdinde yapılır (VUK 55, md 8).

Bunun dışında, Kurumlar vergisi mükellefi olan ve bilanço esasına göre defter tutan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile iktisadi kamu müesseseleri ile dernek ve vakıflara bağlı iktisadi işletmelerin de enflasyon düzeltilmesi yapmaları gerekmektedir.

Enflasyona tabi şirketler tarafından yapılacak ilk faaliyet bilanço kalemlerini parasal ve parasal olmayan kıymetler olarak ayırması gerekmektedir. Parasal kıymetler, ulusal alandaki fiyat değişimleri karşısında nominal değeri aynı kalan ve satın alma gücü fiyat hareketi ile ters yönde değişen kıymetlerden oluşur. Parasal olmayan kıymetler ise para değerinde meydana gelen değişimlerden etkilenmeyen, aynı oranda artış gösteren kıymetleri ifade etmektedir. Parasal ve parasal olmayan kıymetler bilanço grupları açısından parasal varlık, parasal kaynak, parasal olmayan varlık ve parasal olmayan kaynak şeklinde sınıflandırılır.

Enflasyon düzeltme uygulaması ilgili firmalar için ilk olarak 31 Aralık 2023 tarihli bilançoya uygulanacaktır. 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan Yİ-ÜFE değerleri göz önünde bulundurularak aşağıdaki formüle göre saptanacak olan düzeltme katsayıları kullanılarak yapılmaktadır.

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Bulunduğu Aya İlişkin Yİ - ÜFE}}{\text{Düzeltilmeyi Esas alan Tarihi İçeren Yİ - ÜFE}}$$

Bu formülden yola çıkarak Yİ-ÜFE değerlerinden düzeltme katsayısı ve taşıma katsayısı elde edilmektedir. Düzeltme katsayısı, finansal tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, düzeltmeye esas alınan tarihi içeren aya ait fiyat endeksine bölünmesiyle elde edilen katsayıdır.

Taşıma katsayısı; finansal tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksinin, bir önceki dönemin sonundaki (yıl içinde işe başlayanlarda, işe başlanılan aya ilişkin) fiyat endeksine bölünmesiyle elde edilen katsayıdır. 31.12.2023 tarihli düzeltilmiş bilançoda yer alan parasal olmayan iktisadi kıymetlerden 31.12.2024 tarihli bilançoda yer almaya devam eden tutarların taşıma katsayısı ile düzeltme işlemine tabi tutulması gerekmektedir.

Eğer parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesine tabi tutulduğu en son enflasyon düzeltmesi tarihi olan 31.12.2004 ise bu tarihteki endeks kullanılacak ve düzeltmeye esas tutar olarak o tarihteki tutar dikkate alınacaktır (Bağırhan, 2023. 40).

2.1. 2023 Hesap Dönemi Sonuna Ait Bilançonun Düzeltilmesi

Dönem sonlarında finansal tablolarda uygulanacak enflasyon düzeltmelerine ilişkin VUK 555 numaralı sirküleri 4/2. Maddesinde yer alan sürece göre yapılması gerekmektedir. 2023 hesap dönemi sonuna ait bilanço düzeltilmesi için yapılacak işlemlerde enflasyon düzeltmesi için aşağıdaki süreç izlenmelidir:

- 1- Finansal tabloda yer alan kıymetlerden hangilerinin parasal olmayan kıymet olduğunun tespiti,
- 2- Parasal olmayan kıymetlerin enflasyon düzeltmesinde düzeltmeye esas tutarlarının hesaplanması,
- 3- Enflasyon düzeltmesine tabi olan parasal olmayan kıymetlerin düzeltmeye esas tarihlerinin ve bu tarihlerdeki endeksler aracılığı ile düzeltme/taşımaya katsayılarının belirlenmesi,
- 4- Parasal olmayan kıymetlerin düzeltmeye esas tutarlarının belirlenen katsayılarıyla çarpılması ve düzeltilmiş tutarlarının hesaplanması yapılır. Daha sonra düzeltilmiş değerler ile düzeltme öncesi değerler arasındaki farkların ilgili hesaplara kaydedilmesi,
- 5- Düzeltme işlemleri sona erdiğinde parasal olmayan kıymetler düzeltilmiş değerleriyle, parasal kıymetler ise düzeltmeye tabi tutulmayan değerleri ile finansal tablolarda gösterilmesi gerekir.

3. Uygulama Örneği: 2023 Dönem Sonu Bilançolarının Enflasyon Düzeltmesinin Yapılması

Enflasyon muhasebesinin uygulamasına yönelik hazırlanan örnek bir bilanço üzerinden hareketle yapılacak işlemler ve açıklamaları sırası ile izlenmiştir. Alternatif yöntemler ile finansal tablolarda yapılacak değişiklikler de izlenmeye çalışılmıştır.

ÇUKUROVA ÖRNEK ÜRETİM GIDA SANAYİ A.Ş. 31.12.2023 TARİHLİ BİLANÇO			
BİLANÇO (TL)	31.12.2023	BİLANÇO (TL)	31.12.2023
VARLIKLAR		YÜKÜMLÜLÜKLER	
Cari / Dönen Varlıklar	67.641.522	Kısa Vadeli Yükümlülükler	49.888.069
Hazır Değerler	40.910.630	Mali Borçlar	1.867.160
Kasa	522.314	Kısa Vadeli Banka Kredileri	1.867.160
Banka	40.388.316	Ticari Borçlar	37.000.612
Vadesiz Mevduat	16.914.534	Satıcılar	36.682.492
Vadeli Mevduat	23.473.782	Alınan Depozito ve Teminatlar	318.120
Menkul Kıymetler	0	Diğer Borçlar	1.714.140
Ticari Alacaklar (net)	596.941	Ortaklara Borçlar	511.780

Alıcılar	699.095	Z Şirketi	133.910
Alacak Senetleri	3.000	Personel Borçlar	1.068.450
Verilen Depozito	25.346	Alınan Avanslar	1.129.638
Şüpheli Alacak Karşılığı(-)	130.500	Alınan Sipariş Avansları	1.129.638
Diğer Alacaklar (net)	1.091.864	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	8.176.519
Ortaklardan alacaklar	1.027.312	Ödenecek Vergi, Harç ve Diğer Kesintiler	1.694.513
Personelden Alacaklar	64.552	Tahakkuk Eden Personel Primleri	2.972.672
Stoklar	23.305.938	Şarta Bağlı Zarar Karşılığı	1.720.001
İlk Madde ve Malzeme	9.844.000	Kullanılmayan İzin Karşılığı	326.599
Mamuller	5.626.282	Mağaza Kira Karşılıkları	100.379
Ticari Mallar	7.159.141	Faturası Gelmemiş Mal ve Hizmet Alımları	476.391
Verilen Avanslar	676.515	Diğer	885.964
Diğer Cari/Dönen Varlıklar	1.736.149	Uzun Vadeli Yükümlülükler	7.148.359
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.052.530	Diğer Borçlar	5.000.000
Peşin Ödenen Vergi ve Fon	683.619	Ortaklara Borçlar	5.000.000
Duran Varlıklar	71.802.659	Alınan Avanslar	500.001
Ticari Alacaklar (net)	73.077	Alınan Sipariş Avansları	500.001
Verilen Depozito ve Teminatlar	73.077	Borç Karşılıkları	1.648.358
Maddi Duran Varlıklar (net)	70.644.781	Kıdem Tazminatı Karşılığı	1.648.358
Binalar	61.861.181	ÖZSERMAYE	82.407.753
Makine ve Ekipman	518.845	Sermaye	22.373.980
Motorlu Taşıt	325.798	XYZ Şirketi	21.529.252
Demirbaş	4.367.231	Diğer	844.728
Yapılmakta Olan Yatırımlar	5.913.283	Kar Yedekleri	12.401.032
Verilen Avanslar	1.220.536	Yasal Yedekler	1.834.676
<i>Birikmiş Amortismanlar (-)</i>	<i>3.562.093</i>	Olağanüstü Yedekler	10.566.356
Binalar(-)	2.293.992	Net Dönem Karı/Zararı	1.354.063
Makine ve Ekipman(-)	85.830	Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	46.278.678
Motorlu Taşıt(-)	265.173	TOPLAM ÖZ SERMAYE VE YÜKÜMLÜLÜKLER	139.444.181
Demirbaş(-)	917.098		
Maddi Olmayan Varlıklar (net)	1.084.801		
Haklar-Yazılım	757.000		
Özel Maliyetler	372.396		
Haklar Amortisman(-)	37.850		
Özel Maliyetler Amortisman(-)	6.745		
TOPLAM VARLIKLAR	139.444.181		

Dönem sonu bilançosundan hareketle öncelikle parasal olan ve parasal olmayan kıymetler tespit edilmiştir.

Tablo. Parasal / Parasal Olmayan Kalemler

Varlıklar	Parasal Kalem	Parasal Olmayan Kalem
Nakit ve Benzerleri	*	
Ticari Alacaklar*	*	
Diğer Alacaklar	*	
Menkul kıymetler	*	
Devreden KDV	*	
Peşin Ödenen Vergi ve Fon	*	
Finansal Borçlar	*	
Ticari Borçlar	*	
Borç Karşılıkları (kıdem)	*	
Vergi Yükümlülükleri	*	
Alınan Avanslar		*
Verilen Avanslar		*
Alınan Depozito ve Teminatlar**		*
Verilen Depozito ve Teminatlar***		*
Stoklar		*
Peşin Ödenen Giderler		*
Maddi Duran Varlıklar		*
Yapılmakta Olan Yatırımlar****		*
Maddi Olmayan Duran Varlıklar		*
Özkaynaklar		*
Reel Olmayan Finansman Maliyeti İçeren Kalemler		
İlk Madde Malzeme		
Ticari Mallar		
Maddi Duran Varlıklar		
*Verilen Depozito dışındaki hesaplar olup, verilen depozitonun stok alımına bağlı olduğu kabul edilmiştir.		
** Mal/hizmet satışından kaynaklı olduğu için parasal olmayan kıymet olduğu kabul edilmiştir.		
*** Mal/hizmet alışına endeksli olduğu için parasal olmayan kıymet olduğu kabul edilmiştir.		
**** Yapılmakta olan yatırımlar kalemi için 2022-2023 döneminde finansman maliyeti bulunmamaktadır.		

3.2. Çözümler

3.2.1. Stoklar Hesap Grubunun Enflasyon Düzeltimi

Örnek uygulamamızda stokların düzeltilmesine ilişkin toplulaştırma yöntemi kullanılmasına karar verilmiştir.

İşletmeler, tercihen stoklarına ilişkin olarak 555 numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde düzeltilecek bilanço itibarıyla öngörülen toplulaştırılmış yöntemlerden birini veya gerçek yöntemi düzeltme işlemlerinde uygulayabileceklerdir.

VUK 555 numaralı tebliğde yer alan toplulaştırılmış yöntem “Basit Ortalama Yöntemi” ve “Stok Devir Hızı Yöntemi”nden oluşmaktadır. Bu yöntemlerden birinin seçilmesi durumunda geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltilmesi yapmak zorunda olan işletmeler ilk geçici dönemde seçtiği yöntemi 2024 hesap dönemindeki diğer geçici dönemlerde bu yöntemi değiştiremezler. İlk geçici vergi dönemi için gerçek yöntem tercih edilirse, sonraki hesap döneminde diğer yöntemlerin uygulanması mümkün kılınmıştır. Stok türleri arasında da gerçek yöntem ve toplulaştırılmış yöntemlerden bir tanesinin kullanılması seçeneği sunulmuştur.

Stok grubunda yer alan yarı mamul ve mamulün enflasyon düzeltmesinde, düzeltme esas tarihi, üretim sonucunda aktife kaydedildikleri tarihler değildir. Bu stokların maliyetine dâhil edilen ilk madde malzeme, işçilik, genel üretim giderleri kalemlerin deftere kayıt tarihleri düzeltmeye esas tarih olarak dikkate alınacaktır.

Toplulaştırılmış yöntemleri tercih edenler için ise stokların düzeltmeye esas tutarlarının hesaplanmasında aktife kaydedildikleri tarihler kullanılmamaktadır. Bu yöntemde dönem ortalama düzeltme katsayısı ile veya stok devir hızına göre bulunan düzeltme katsayısı ile çarpmak suretiyle düzeltme işlemi gerçekleştirilecektir.

Basit Ortalama Yöntemi Düzeltme Katsayısı:

Basit ortalama yöntemi, mali tablolardaki enflasyon etkisini gidermek amacıyla kullanılan toplulaştırılmış yöntemlerden biridir. Bu yöntemde, düzeltme katsayısını belirlemek için mali tabloların ait olduğu aya ilişkin fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) ile bir önceki geçici vergi döneminin sonundaki fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) toplanır ve elde edilen toplam ikiye bölünerek ortalama bir katsayı hesaplanır. Düzeltme işlemi, bilançoda yer alan stok değerleri gibi parasal olmayan varlıklar üzerinden gerçekleştirilir.

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Bulunduğu Aya İlişkin Yİ - ÜFE}}{(\text{Mali Tablonun Bulunduğu Aya İlişkin Yİ - ÜFE} + \text{Bir Önceki vergi dönemi sonundaki Yİ - ÜFE})}$$

2

Hareketli Ağırlıklı Ortalama Yöntemi Düzeltme Katsayısı:

Bu yöntemde düzeltme katsayısı, enflasyon etkisine göre güncellenmiş dönem başı stok tutarının dönem sonuna taşınmış değeri ile dönem içinde

yapılan alış ve giderlerin enflasyona göre düzeltilmiş toplamının, enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak dönem başı stok ve dönem içi alış ile giderlerin toplamına oranlanmasıyla hesaplanır. Düzeltme işlemi için esas alınan tutar ise, dönem sonu stoklarının enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak değeridir.

$$\text{Düzeltme Katsayısı} = \frac{\text{Enflasyon Düzeltmesine Tabi Dönem Başı Stoğun} + \text{Dönem Sonuna Taşınmış Değeri} + \text{Dönem İçi Alış ve Giderlerin Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş Değerleri}}{\text{Dönem Başı Stok + Dönem İçi Alış ve Giderler}}$$

Stok Devir Hızı Yöntemi Düzeltme Katsayısı:

Stok devir hızı yönteminde; stok devir hızı ve ortalama stokta kalma süresi hesaplandıktan sonra 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançodaki stok bakiyelerinin hangi aydan kaldığı bulunmalıdır. Stokların hangi döneme ait olduğu belirlendikten sonra, ilgili tarih itibarıyla enflasyon düzeltme katsayısı hesaplanır ve bu katsayı, 2023 hesap dönemi sonu bilançosunda yer alan stok tutarına uygulanarak enflasyon düzeltmesi yapılır.

“Stok Devir Hızı Yöntemi”ne göre düzeltme katsayısının hesabında, öncelikli olarak stok devir hızı aşağıdaki formülle hesaplanmalıdır.

$$\text{Stok Devir Hızı} = \frac{\text{Dönem İçinde Satılan Mal Maliyeti}}{\frac{\text{Dönem Başı Stok} + \text{Dönem Sonu Stok}}{2}}$$

Üretim işletmeleri, 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda görünen ilk madde malzeme ve yarı mamullerin “Stok Devir Hızı Yöntemi”ne göre düzeltilmesinde, söz konusu formülde yer alan “Dönem İçinde Satılan Mal Maliyeti” yerine “Dönem İçinde Üretime Sevk Edilen ve Satılan Mal Maliyeti” verisi kullanılmalıdır. İlk madde ve malzeme hesabının enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasında, üretime sevk edilen ve satılan ilk madde ile malzeme maliyeti esas alınırken, yarı mamuller-üretim hesabının düzeltilmesinde ise üretime sevk edilen ve satılan yarı mamul maliyeti dikkate alınır.

Uygulama örneğimizde yer alan stoklar hesap grubu kalemleri basit ortalama yönteme göre enflasyon düzeltmesinde tabi tutulmuştur.

İlk Madde ve Malzeme maliyetlerine 2023 yılı içerisinde yansıyan 250.000 TL, Ticari Mallara 150.000 TL ve yapılmakta olan yatırımlara yansıyan finansman maliyeti ise 500.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 1. Stoklar Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt Tarihi Yİ-ÜFE
İlk Madde ve Malzeme	9.844.000	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Mamuller	5.626.282	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Ticari Mallar	7.159.141	Defter kayıt tarihi (Eylül 2023)	2915,02	2749,98
Verilen Avanslar	676.515	Ödeme Tarihi Kasım 2023	2915,02	2882,04

$$\text{Basit Ortalama Düzeltme Katsayısı} = (2915,02 / (2915,02 + 2749,98) / 2) = 1,02913$$

İlk Madde ve Malzeme, Mamuller ve Ticari Mallar için kullanılacak katsayı defter kayıt tarihlerinden yola çıkılarak 1,02913 olarak hesaplanmıştır.

Tablo 2. Stoklar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Reel olmayan finansman maliyeti (indirim)	Düzeltilmeye Esas Tutar	Düzeltme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
İlk Madde ve Malzeme	9.844.000	250.000	9.594.000	1,02913	9.873.473	279.473
Mamuller	5.626.282	-		1,02913	5.790.176	163.894
Ticari Mallar	7.159.141	150.000	7.009.141	1,02913	7.213.317	204.176

ROFM hesaplaması için düşülen tutarlar düzeltilmiş tutara eklenerek dönem sonu bilanço değerlerine ulaşılır. Bu durumda ilgili hesap bakiyeleri şu şekilde olacaktır:

$$\text{İlk Madde ve Malzeme: } 9.873.473 + 250.000 = 10.123.473$$

$$\text{Ticari Mallar: } 7.213.317 + 150.000 = 7.363.317$$

3.2.2. Depozito ve Teminatlar

Alınan veya verilen depozito ve teminatlar

- “Vergi Usul Kanunu 555 numaralı tebliğinde ekinde yer alan listelerde “126 İşletmece üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak geri alınmak üzere verilen depozito ve teminatlar”, “226 Üçüncü kişilere karşı bir işin yapılmasının üstlenilmesi ve bir akdin karşılığı olarak, geri alınmak üzere verilen, bir yıldan uzun süreli depozito ve teminatlar ve
- “326 Üçüncü kişilerin belli bir işi yapmalarını, aldıkları bir değeri geri vermelerini sağlamak amacıyla ve belli sözleşmeler nedeniyle gerçekleşecek bir alacağın karşılığı olarak alınan depozito ve teminatlar”, “426 Alınan Depozito ve Teminatlar hesabında alış amaçları belirtilen depozito ve teminatların vadeleri bir yıldan fazla olan kısımları” parasal kıymet olarak sayılmıştır. “

Alınan ve verilen depozitoların belli bir mal veya hizmet miktarına endekslenmeleri halinde parasal olmayan kıymet kabul edilmesi ve enflasyon düzeltmesine tabi tutulması gerekmektedir (VUK, 555).

Örneğimizde şirketin verilen depozitoların sürekli stok alımı yaptığı firmaya stokların güncel değerine istinaden verdiği ve bu yüzden enflasyon düzeltmesine ihtiyaç duyulan parasal olmayan kıymet olduğu şeklinde değerlendirilmiştir. Alınan depozito ve teminatlar ise sipariş yöntemine göre mamul satışı ile ilgili alınan depozitolarla bağlı olup, alınan depozitolarla olduğu gibi güncel değere göre değerlendirilmektedir.

$$\text{Düzeltilme Katsayısı} = \frac{\text{Mali Tablonun Bulunduğu Aya İlişkin Yİ - ÜFE}}{\text{Düzeltilmeyi Esas alan Tarihi İçeren Yİ - ÜFE}}$$

Tablo 3. Depozito ve Teminatlar Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Verilen Depozito (Dönen Varlık)	25.346	1.7.2023	2915,02	2511,75	1,16055
Verilen Depozito ve Teminatlar (Duran Varlık)	73.077	1.2.2023	2915,02	2138,04	1,36340
Alınan Depozito ve Teminatlar (KVYK)	318.120	1.4.2023	2915,02	2164,94	1,34646

Tablo 4. Depozito ve Teminatlar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Verilen Depozito (Dönen Varlık)	25.346	1,16055	29.415	4.069
Verilen Depozito ve Teminatlar (Duran Varlık)	73.077	1,36340	99.633	26.556
Alınan Depozito ve Teminatlar (KVYK)	318.120	1,34646	428.336	110.216

3.2.3. Maddi Duran Varlıklar

Maddi duran varlıklar ve bu varlıkları oluşturan unsurlar defterlere kayıt tarihi ile bunlara mahsuben verilen parasal olmayan avanslar, ödeme veya tahsil tarihinden mahsup tarihine kadar enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

a. MDV Hesaplamaları

Tablo 5. Maddi Duran Varlıklar Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
MDV	67.073.055				
Binalar	61.861.181	Ekim 2021	2915,02	780,45	3,73505
Makine ve Ekipman	518.845	Nisan 2020	2915,02	474,69	6,14089
Taşıt	325.798	Ocak 2020	2915,02	462,42	6,30384
Demirbaş	4.367.231	Mart 2021	2915,02	614,93	4,74041
<i>Birikmiş Amortismanlar (-)</i>	3.562.093				
Binalar(-)	2.293.992	ATİK artış oranı			
Makine ve Ekipman(-)	85.830	ATİK artış oranı			
Taşıt(-)	265.173	ATİK artış oranı			
Demirbaş(-)	917.098	ATİK artış oranı			

Tablo 6. Maddi Duran Varlıklar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı	Artış oranı (enflasyon farkı/esas değer)
Binalar	61.861.181	3,73505	231.054.604	169.193.423	2,73505
Makine ve Ekipman	518.845	11,54601	3.186.170	2.667.325	5,14089
Taşıt	325.798	6,86113	2.053.778	1.727.980	5,30384
Demirbaş	4.367.231	11,60577	20.702.466	16.335.235	3,74041

b. Birikmiş Amortismanlar

Amortisman tabi iktisadi kıymetler için ayrılmış olan birikmiş amortismanlar, amortisman tabi iktisadi kıymetlerde olduğu gibi enflasyon düzeltmesine tabi tutulur. Ancak, enflasyon düzeltme şartlarının yeniden oluşması ile enflasyon düzeltmesi uygulanmayan bir hesap döneminden sonra yapılacak enflasyon düzeltmesinde, birikmiş amortismanlar öncelikle ait oldukları kıymetin bilanço tarihindeki değerinde enflasyon düzeltmesi sonucu ortaya çıkan artış oranı dikkate alınarak düzeltilir. Bu yüzden birikmiş amortismanların enflasyon düzeltilmesi işlemlerinde MDV enflasyon düzeltmesindeki artış oranı da dikkate alınacaktır.

$$\begin{array}{l} \text{Birikmiş} \\ \text{Amortismanın} \\ \text{Düzeltilmiş Değeri} \end{array} = \begin{array}{l} \text{Birikmiş} \\ \text{Amortismanın} \\ \text{Düzeltilme Öncesi} \\ \text{Değeri} \end{array} \times \begin{array}{l} (1 + \text{İktisadi} \\ \text{Kıymetin Artış} \\ \text{Oranı}) \end{array}$$

Tablo 7. MDV Birikmiş Amortismanlar Enflasyon Düzeltmesi İşlemleri

Birikmiş Amortismanlar (-)	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Artış Oranı	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Binalar(-)	2.293.992	2,73505	3,73505	8.568.175	6.274.183
Makine ve Ekipman(-)	85.830	5,14089	6,14089	527.073	441.243
Motorlu Taşıt(-)	265.173	5,30384	6,30384	1.671.608	1.406.435
Demirbaş(-)	917.098	3,74041	4,74041	4.347.421	3.430.323

3.2.4. Yapılmakta Olan Yatırımlar

Vergi Usul Kanunu'nun 555 numaralı tebliğinin 20/1 maddesi gereğince, 2023 hesap dönemi sonu bilançosunda yer alan yapılmakta olan yatırımların enflasyon düzeltmesine tabi tutulması, her ayın sonunda kesinleşmiş harcama tutarlarının belirlenmesi ve bu tutarların, ilgili aya ait düzeltme katsayısı ile çarpılması yoluyla gerçekleştirilir. Elde edilen düzeltilmiş tutarlar toplanarak, yatırımın enflasyon etkisinden arındırılmış değeri hesaplanır. Yapılmakta olan yatırımlar için hesaplamasında eğer varsa reel olmayan finansman maliyetinin düzeltmeye esas bedelden düşülmesi gerekmektedir.

Tablo 8. Yapılmakta Olan Yatırımlar Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Yapılmakta Olan Yatırımlar	5.913.283	Temmuz 2022	2915,02	1738,21	1,67702

İlk Madde ve Malzeme maliyetlerine 2023 yılı içerisinde yansıyan 250.000 TL, Ticari Mallara 150.000 TL ve yapılmakta olan yatırımlara yansıyan finansman maliyeti ise 500.000 TL olarak hesaplanmıştır.

Tablo 9. Yapılmakta Olan Yatırımlar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Reel olmayan finansman maliyeti (indirim)	Düzeltilmeye Esas Tutar	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Yapılmakta Olan Yatırımlar	5.913.283	500.000	5.413.283	1,67702	9.078.184	3.664.901

Reel olmayan finansman maliyeti hesaplama yapılmak için düşüldükten sonra, dönem sonu değerine bu tutar eklenir ve bilanço değeri 9.578.184 TL (9.078.184+500.000) olarak finansal tablolarda gösterilir.

3.2.5. Maddi Olmayan Duran Varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar (MODV) ve bu varlıkları oluşturan unsurlar, haklar ve şerefiyeler için; defterlere kayıt tarihi düzeltme tarihi olarak dikkate alınmaktadır.

Tablo 10. MODV Birikmiş Amortismanları Enflasyon Düzeltmesi İşlemleri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Haklar-Yazılım	757.000	Ocak 2022	2915,02	1129,03	2,58188
Özel Maliyetler	372.396	Haziran 2023	2915,02	2320,72	1,25608

Tablo 11. Maddi Olmayan Duran Varlıklar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı	Artış oranı (enflasyon farkı/esas değer)
Haklar-Yazılım	757.000	2,58188	1.954.483	1.197.483	1,58188
Özel Maliyetler	372.396	1,25608	467.759	95.363	0,25608

Tablo 12. Maddi Olmayan Duran Varlık Amortisman Enflasyon Düzeltmesi İşlemleri

Birikmiş Amortismanlar (-)	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Artış Oranı	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Haklar-Yazılım	757.000	1,58188	2,58188	97.724	59.874
Özel Maliyetler	372.396	0,25608	1,25608	8.472	1.727

3.2.6. Alınan ve Verilen Avanslar

213 sayılı kanunun ilgili maddeleri parasal olmayan kıymetler için verilen ve alınan avanslar, parasal olmayan nitelikte işler ödeme/tahsil tarihinden mahsup tarihine kadar düzeltilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda, belli mal veya hizmet miktarına endekslenen avansların parasal olmayan nitelikte olduğu varsayıldığından düzeltme işleminin yapılması gerekmektedir. Alınan avanslar için tahsil tarihi, verilen avanslar için ise ödeme tarihi düzeltme katsayısında düzeltmeye esas tarih olarak kullanılacaktır.

Tablo 13. Alınan/Verilen Avanslar Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Verilen Avanslar (Stoklar)	676.515	Ödeme Tarihi Kasım 2023	2915,02	2882,04	1,01144
Verilen Avanslar (MDV)	1.220.536	Ödeme Tarihi Ağustos 2023	2915,02	2659,60	1,09604
Alınan Sipariş Avansları (KVYK)	1.129.638	Tahsil Tarihi Ocak 2023	2915,02	2105,17	1,38470
Alınan Sipariş Avansları (UVYK)	500.001	Tahsil Tarihi Eylül 2023	2915,02	2749,98	1,06001

Tablo 14. Alınan/Verilen Avanslar Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Verilen Avanslar (Stoklar)	676.515	1,01144	684.254	7.739
Verilen Avanslar (MDV)	1.220.536	1,16055	1.337.756	117.220
Alınan Sipariş Avansları (KVYK)	1.129.638	1,38470	1.564.210	434.572
Alınan Sipariş Avansları (UVYK)	500.001	1,06001	530.006	30.005

3.2.7. Gelecek Aylara Ait Giderler / Peşin Ödenmiş Giderler

Gelecek aylara ve yıllara ait giderler ödeme tarihinden mahsup tarihine kadar enflasyon düzeltmesine tabi tutulur (VUK 155). Peşin ödenmiş giderler de parasal olmayan kalemlerdendir. Bu kalemin düzeltilmesinde ödemenin yapıldığı tarihlerin dikkate alınması gerekmektedir (Yükçü ve Özkan, 129).

Tablo 15. Gelecek Aylara Ait Giderler Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Peşin Ödenen Giderler	1.052.530	Temmuz 2023	2915,02	2511,75	1,16055

Tablo 16. Gelecek Aylara Ait Giderler Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Peşin Ödenen Giderler	1.052.530	1,16055	1.221.514	168.984

3.2.8. Sermaye

Nakit olarak konulan sermayenin enflasyona tabi tutulmasında nakit sermayenin koyulduğu tarih (tahsil tarihi) dikkate alınır. Aynı sermaye olarak konulan kıymetler için ise Mülkiyetin İntikal Ettiği Tarih düzeltme katsayısında dikkate alınacak tarih olarak kabul edilir.

Parasal olmayan kıymetlerden olan yedek akçeler, sermaye şirketleri tarafından karın bir kısmının kanun, ana sözleşme veya genel kurul kararıyla ortaklara dağıtılmayarak işletmenin bünyesinde bırakılması anlamına gelmekte olup, enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaktadır.

Sermaye yedekleri grubundaki yeniden değerlendirme artış fonu enflasyon düzeltmesi işlemlerinde muhasebe kaydı ile kapatılarak sıfırlanmaktadır. Diğer hesaplardan hisse senedi ihraç primleri, hisse senedi iptal kârları enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaktadır. Ayrıca kâr yedekleri grubundaki hesaplar ve özel fonlar da düzeltmeye tabi tutulacaktır.

2023 hesap dönemi sonunda enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan kâr/zarar “Geçmiş Yıllar Kârları/Zararları” hesaplarından ilgili olanına kaydedilecektir. Dönem net kârı/zararı hesabı 2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltilmiş bilançoda gösterilmeyecek, düzeltme sonrası ortaya çıkan geçmiş yıl kârı veya zararı bilançoda öz kaynaklar grubuna kaydedilecektir. Bu şekilde tespit edilen geçmiş yıl kârı vergiye tabi tutulmayacak, geçmiş yıl zararı ise zarar olarak kabul edilmeyecektir. (VUK, 555 md. 19).

Düzeltilme sonrası bilançoda yer alacak öz sermaye kalemlerinden;

- a) Sermaye,
- b) Sermaye Düzeltmesi Olumlu ve Olumsuz Farkları,
- c) Hisse Senetleri İhraç Primleri,
- ç) Hisse Senedi İptal Kârları,
- d) Yasal Yedekler,
- e) Statü Yedekleri,
- f) Olağanüstü Yedekler ve
- g) Özel Fonlar bilançoda düzeltilmiş değerleriyle yer alır.

Diğer öz sermaye kalemleri düzeltilmiş bilançoda gösterilmez.

Tablo 17. Özkaynaklar Grubu Enflasyon Düzeltmesi Verileri

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilmeye Esas Tarihi	31.12.2023 Yİ-ÜFE	Kayıt / Ödeme Tarihi Yİ-ÜFE	Katsayı
Sermaye (nakit)	20.000.000	Ocak 2020	2915,02	462,42	6,30384
Sermaye (geçmiş yıl karı)	2.373.980	Nisan 2021	2915,02	641,63	4,54315
Yasal Yedekler	1.834.676	Mart 2023	2915,02	2147,44	1,35744
Olağanüstü Yedekler	10.566.356	Mart 2021	2915,02	614,93	4,74041

Tablo 18. Özkaynaklar Grubu Enflasyon Düzeltmesi Sonuçları

	Düzeltilmeye Esas Değer (2023)	Düzeltilme Katsayısı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Sermaye (nakit)	20.000.000	6,30384	126.076.800	106.076.800
Sermaye (geçmiş yıl karından)	2.373.980	4,54315	10.785.347	8.411.367
Yasal Yedekler	1.834.676	1,35744	2.490.463	655.787
Olağanüstü Yedekler	10.566.356	4,74041	50.088.860	39.522.504

3.2.9. Reel Olmayan Finansman Maliyeti

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançoda yapılacak enflasyon düzeltme işleminde, bilançoda yer alan bazı parasal olmayan varlıklar içerisinde bulunan reel olmayan finansman maliyetlerinin (ROFM) ilgili varlığın maliyet veya alış bedelinden çıkarılmasıyla bulunan tutar, düzeltmeye esas alınır.

Bu işlem, maliyet veya alış bedeline intikal ettirilmiş ve düzeltmeye esas tutar hesaplanırken düşülecek olan reel olmayan finansman maliyetini içeren parasal olmayan varlıklar için geçerlidir. Bu varlıklar stoklar, maddi duran varlıklar, mali duran varlıklar ve özel tükenmeye tabi varlıklardan oluşmaktadır.

Örnek uygulamamızda;

İlk Madde ve Malzeme, Ticari Mallar ve Yapılmakta olan yatırımlar grupları içerisinde ROFM olduğu tespit edilmiştir.

İlk Madde ve Malzeme maliyetlerine 2023 yılı içerisinde yansıyan 250.000 TL, Ticari Mallara 150.000 TL ve yapılmakta olan yatırımlara yansıyan finansman maliyeti ise 500.000 TL olarak hesaplanmıştır.

3.3. 2023 Yılı Enflasyon Düzeltmesi Muhasebe Kayıtları

Enflasyon düzeltmesi yapılan geçici vergi dönemleri ve hesap dönemlerine ilişkin düzeltme işlemleri, uygulanan vergi türüne göre belirlenir ve bu işlemler, ilgili döneme ait geçici vergi, gelir vergisi veya kurumlar vergisi beyannamelerinin (süre uzatımları dâhil kanuni süre içerisinde) verilme tarihine kadar tamamlanır. 2023 yılına ilişkin yapılan enflasyon düzeltmesine ait kayıtlar düzeltmenin yapıldığı tarih itibarıyla yasal defterlere kaydedilir.

Parasal olmayan kıymetler için uygulanan düzeltme işlemi sonrası elde edilen değer ile düzeltme öncesi değerleri arasındaki farklar, o hesabın yardımcı hesaplarına enflasyon düzeltme hesabı ile karşılıklı olarak kaydedilir. Ayrıca ödenmiş sermaye tutarının düzeltilmesi sonucu ortaya çıkan olumlu/olumsuz farkların izlenmesinde kullanılmak üzere “502- Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları” ve “503- Sermaye Düzeltmesi Olumsuz Farkları (-)” hesapları kullanılmaktadır.

Parasal olmayan kıymetler için uygulanan düzeltme işlemleri sonucunda oluşan farklar 698-Enflasyon Düzeltme Hesabı'na kaydedilir. Parasal olmayan varlıklarla ilgili enflasyon düzeltmesi sonucu oluşan farklar 698 nolu hesabın alacağına, parasal olmayan kaynaklarla ilgili enflasyon düzeltmesi sonucu oluşan farklar ise hesabın borcuna kaydedilir. 698 Enflasyon Düzeltme Hesabı'nın kalanı gelir ya da gider olarak dikkate alınmamaktadır. Hesabın

bakiyesi ‘‘Geçmiş Yıllar Kârları Hesabı’’na veya ‘‘Geçmiş Yıllar Zararları Hesabı’’na aktarılarak kapatılır.

Hesaplaması yapılan düzeltilmiş değerlere ilişkin muhasebe kayıtları aşağıdaki gibi gerçekleşmiştir.

Düzeltilme Kayıtları

1	31/12/2023		
	150 İLK MADDE VE MALZEME	279.473	279.473
	150.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		
	<i>İlk Madde ve Malzeme Enflasyon Düzeltmesi</i>		
2	31/12/2023		
	152 MAMULLER	163.894	163.894
	152.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		
	<i>Mamuller Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		
3	31/12/2023		
	153 TİCARİ MALLAR	204.176	204.176
	153.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		
	<i>Ticari Mallar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		
4	31/12/2023		
	126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	4.069	4.069
	126.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		
	<i>Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		
5	31/12/2023		
	226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	26.556	26.556
	226.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI		
	<i>Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		

6	31/12/2023	180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER 180.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Gelecek Aylara Ait Peşin Ödenmiş Giderler Enflasyon Düzeltmesi</i>	168.984	168.984
7	31/12/2023	159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI 159.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Sipariş Avansları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	7.739	7.739
8	31/12/2023	259 VERİLEN AVANSLAR 259.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Avanslar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	117.220	117.220
9	31/12/2023	252 BİNALAR 252.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Binalar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	169.193.423	169.193.423
10	31/12/2023	253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR 253.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	2.667.325	2.667.325
11	31/12/2023	254 TAŞITLAR 254.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Taşıtlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	1.727.980	1.727.980
12	31/12/2023	255 DEMİRBAŞLAR 255.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Demirbaşlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	16.335.235	16.335.235

13	31/12/2023		
		258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR 258.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	3.664.901 3.664.901
14	31/12/2023		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-) 257.99.02 Binalar Amort. Enf. Farkı 6.274.183 257.99.03 Makine Amort. Enf. Farkı 441.243 257.99.04 Taşıt Amort. Enf. Farkı 1.406.435 257.99.05 Demirbaş Amort. Enf. F. 3.430.323 <i>MDV Birikmiş Amortismanlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	11.552.184 11.552.184
15	31/12/2023		
		260 HAKLAR 260.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Haklar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	1.197.483 1.197.483
16	31/12/2023		
		264 ÖZEL MALİYETLER 264.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Özel Maliyetler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	95.363 95.363
17	31/12/2023		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR (-) 268.99.00 Haklar Amort. Enf. Farkı 59.874 268.99.04 Özel Mlyt. Amort. Enf. Farkı 1.727 <i>MODV Birikmiş Amortismanlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	61.601 61.601
18	31/12/2023		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR 326.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	110.216 110.216

19	31/12/2023	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI 340.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>KVYK Alınan Sipariş Avansları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	434.572	434.572
20	31/12/2023	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI 440.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>UVYK Alınan Sipariş Avansları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	30.005	30.005
21	31/12/2023	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 502 SERMAYE DÜZELTMESİ OLUMLU FARKLARI 502.01 SERMAYE ENF. FARK HESABI <i>Sermaye Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	114.488.167	114.488.167
22	31/12/2023	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 540 YASAL YEDEKLER 540.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>Yasal Yedekler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	655.787	655.787
23	31/12/2023	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 542 OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER 542.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>Olağanüstü Yedekler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	39.522.504	39.522.504
24	31/12/2023	570 GEÇMİŞ YIL KARLARI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Geçmiş Yıl Karı Hesabı Kapanışı</i>	46.278.678	46.278.678

25	31/12/2023		
590 DÖNEM NET KARI	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	1.354.063	
<i>Dönem Net Karı Hesabı Kapanışı</i>			1.354.063

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 31.12.2023

(14) 11.552.184	279.473 (1)
(17) 61.601	163.894 (2)
(18) 110.216	204.176 (3)
(19) 434.572	4.069 (4)
(20) 30.005	26.556 (5)
(21) 114.488.167	168.984 (6)
(22) 655.787	7.739 (7)
(23) 39.522.504	117.220 (8)
	169.193.423 (9)
	2.667.325 (10)
	1.727.980 (11)
	16.335.235 (12)
	3.664.901 (13)
	1.197.483 (15)
	95.363 (16)
	46.278.678 (24)
	1.354.063 (25)
166.855.036	243.486.562
76.631.526	

698 Enflasyon Düzeltme Hesabı'nın 76.631.526 TL'lik alacak bakiyesi 570 Geçmiş Yıllar Kârları hesabına aktarılarak, hesap kapatılacaktır.

26	31/12/2023		
698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	570 GEÇMİŞ YIL KARLARI	76.631.526	
<i>Enflasyon Düzeltme Hesabı'nın kapatılması</i>			76.631.526

2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasından kaynaklanan (düzeltme sonrası tespit edilen) geçmiş yıl kârı

vergiye tabi tutulmaz, geçmiş yıl zararı ise zarar olarak kabul edilmez (VUK 555, madde 16/4).

Yapılan tüm bu düzeltmeler ve kayıtlar sonucuna enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilanço aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 19. 31.12.2023 Tarihli Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş Dönem Sonu Bilançosu

ÇUKUROVA ÖRNEK ÜRETİM GIDA SANAYİ A.Ş. 31.12.2023 TARİHLİ BİLANÇO (Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş)			
BİLANÇO (TL)	31.12.2023	BİLANÇO (TL)	31.12.2023
VARLIKLAR		KAYNAKLAR	
Dönen Varlıklar	68.469.857	Kısa Vadeli Yükümlülükler	50.432.857
Hazır Değerler	40.910.630	Mali Boçlar	1.867.160
Kasa	522.314	Kısa Vadeli Banka Kredileri	1.867.160
Banka	40.388.316	Ticari Borçlar	37.110.828
Vadesiz Mevduat	16.914.534	Satıcılar	36.682.492
Vadeli Mevduat	23.473.782	Alınan Depozito ve Teminatlar	428.336
Ticari Alacaklar (net)	601.010	Alınan Depozito ve Teminatlar	428.336
Alıcılar	699.095	Diğer Borçlar	1.714.140
Alacak Senetleri	3.000	Ortaklara Borçlar	645.690
Verilen Depozito ve Teminatlar	29.415	Personelc Borçlar	1.068.450
Şüpheli Alacak Karşılığı(-)	130.500	Alınan Avanslar	1.564.210
Diğer Alacaklar	1.091.864	Alınan Sipariş Avansları	1.564.210
Ortaklardan Alacaklar	1.027.312	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	8.176.519
Personelden Alacaklar	64.552	Ödenecek Vergi, Harç ve Diğer Kesintiler	1.694.513
Stoklar	23.961.220	Tahakkuk Eden Personelc Primleri	2.972.672
İlk Madde ve Malzeme	10.123.473	Şarta Bağlı Zarar Karşılığı	1.720.001
Mamuller	5.790.176	Kullanılmayan İzin Karşılığı	326.599
Ticari Mallar	7.363.317	Mağaza Kira Karşılıkları	100.379
Verilen Sipariş Avansları	684.254	Faturası Gelmemiş Mal ve Hizmet Alımları	476.391
Diğer Cari/Dönen Varlıklar	1.905.133	Diğer	885.964
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.221.514	Uzun Vadeli Yükümlülükler	7.178.364
Peşin Ödenen Vergi ve Fon	683.619	Diğer Borçlar	5.000.000
Duran Varlıklar	255.214.360	Ortaklara Borçlar	5.000.000
Ticari Alacaklar	99.633	Alınan Avanslar	530.006
Verilen Depozito ve Teminatlar	99.633	Alınan Sipariş Avansları	530.006
Maddi Duran Varlıklar (net)	252.798.681	Borç Karşılıkları	1.648.358
Binalar	231.054.604	Kıdem Tazminatı Karşılığı	1.648.358
Makine ve Ekipman	3.186.170	ÖZSERMAYE	266.072.996
Taşıtlar	2.053.778	Sermaye	136.862.147
Demirbaş	20.702.466	XYZ Şirketi	21.529.252
Yapılmakta Olan Yatırımlar	9.578.184	Diğer	844.728

Verilen Avanslar	1.337.756	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	114.488.167
<i>Birikmiş Amortismanlar (-)</i>	<i>15.114.277</i>	Kar Yedekleri	52.579.323
Binalar(-)	8.568.175	Yasal Yedekler	2.490.463
Makine ve Ekipman(-)	527.073	Olağanüstü Yedekler	50.088.860
Taşıt(-)	1.671.608	Net Dönem Karı/Zararı	0
Demirbaş(-)	4.347.421	Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	76.631.526
Maddi Olmayan Varlıklar (net)	2.316.046	TOPLAM ÖZ SERMAYE VE YÜKÜMLÜLÜKLER	323.684.217
Haklar-Yazılım	1.954.483		
Özel Maliyetler	467.759		
Haklar Amortisman(-)	97.724		
Özel Maliyetler Amortisman(-)	8.472		
	323.684.217		

4. 2024 Yılı Enflasyon Düzeltmesi İşlemleri

2023 yılı enflasyon düzenlenmesi sonrasında enflasyon düzeltmesine tabi olan şirketler için 2024 yılı geçici vergi dönemlerinden başlamak üzere yükümlülük bulunmakta idi. Ancak yıl içerisinde yayımlanan sirküler veya tebliğler ile enflasyon düzenlenmesi ile ilgili muhasebe işlemlerinin 2023 yılı brüt satış tutarı 50.000.000 TL'yi geçmeyen şirketler için yıllık olarak yapılması kararlaştırılmıştır. Brüt satış tutarı ilgili tutarı geçen şirketler ise geçici vergi dönemleri enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaya devam etmişlerdir.

Öncelikle, 30.4.2024 tarihli ve 32532 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu 560 sıra numaralı Genel Tebliği ile kapsam dâhilinde olan mükelleflerce 2024 hesap döneminin birinci geçici vergi döneminin sonu (Ocak-Şubat-Mart) itibarıyla, geçici dönem için enflasyon düzeltmesi yapılmayacağı belirtilmiştir.

Devam eden dönemler için ise 31 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 563 sayılı VUK genel tebliğinde ise 31.12.2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL'nin altında olan enflasyon düzeltmesine tabi mükelleflerin, 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemleri sonu itibarıyla enflasyon düzeltmesi yapmaması kararlaştırılmıştır.

2024 yılı ve sonraki hesap dönemlerinde, geçici vergi dönemleri dâhil olmak üzere, enflasyon düzeltmesi uygulamasında dikkat edilmesi gereken temel ilkeler aşağıda belirtilen hususlardan oluşmaktadır (Toroslu, 2024).

- 2024 yılı enflasyon düzeltmesi için 31.12.2023 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş bilanço esas alınacaktır.
- 31.12.2023 tarihinde enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş hesaplar, 01.01.2024 tarihinde bu değerleriyle açılış bakiyesi olacaktır.
- Düzeltme tarihi itibarıyla bilançoda görünen ve 2023 hesap dönemi sonuna ait düzeltilmiş bilançodan gelen parasal olmayan varlık ve kaynak kalemleri, taşıma katsayısı kullanılarak düzeltilecektir.
- 2023 hesap dönemi sonuna ait bilançonun düzeltilmesi sonucunda oluşan Geçmiş Yıllar Kârları/Zararları hesabı da taşıma katsayısı kullanılarak düzeltilacaktır.
- 2024 yılında bilançooya yansıyan parasal olmayan varlık ve kaynak kalemleri, düzeltme katsayısı kullanılarak düzeltilecektir.
- 2024 hesap dönemi başından itibaren ayrılmış olan yedek akçeler için düzeltmeye esas tarih, Aralık 2023 olacaktır.
- 2024 yılı geçici vergi, gelir vergisi ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde, KKEG, istisnalar ve geçmiş yıl malî zararları enflasyon düzeltmesine tâbi tutulmuş tutarları ile dikkate alınır.
- 2024 hesap döneminde (Geçici vergi dâhil) vergi matrahı, düzeltme sonrası mali tablolara göre tespit edilen kârlar üzerinden hesaplanacaktır.
- 2024 hesap döneminde (Geçici vergi dâhil) amortismanlar ve itfa payları enflasyon düzeltmesi yapılmış değerler üzerinden hesaplanacaktır.
- 698 Enflasyon Düzeltme Hesabı'nın bakiyesi, "648/658 Enflasyon Düzeltmesi Kârları/Zararları" hesapları aracılığıyla 690 Dönem Kârı veya Zararı Hesabı'na aktararak kapatılacak ve verilen bakiye türüne göre işletmenin dönem kârı veya zararı oluşacaktır.
- Düzeltmeye esas tutar, düzeltmeye esas tarih itibarıyla VUK değerlendirme hükümlerine göre tespit edilen tutarlardır. Bir başka deyişle enflasyon düzeltmesine tabi tutulan en son bilançoda yer alan düzeltilmiş değerlerdir. Düzeltmeye esas tutar belirlenirken Reel Olmayan Finansman Maliyeti (ROFM), ilgili parasal olmayan kıymetin değerinden düşülür.

176 numaralı enflasyon düzeltmesi uygulaması sirkülerinde, 2024 yılı geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapan mükellefler için, 30.09.2024'den devreden ve 30.09.2024 tarihinde enflasyon düzeltmesine

tabi tutulmuş stoklar, 31.12.2024 tarihinde maliyet kayıtları yapılırken, 30.09.2024 düzeltilmiş değerleri dikkate alınarak maliyet kayıtları yapılacaktır.

31.12.2024 dönemi amortismanı düzeltilmiş değerler üzerinden hesaplanacağından, 2024 yılında girişi olan sabit kıymetlerin 31.12.2024 tarihinden önce (geçici vergi dönemlerin enflasyon düzeltmesi yapan mükellefler için son üç ayda, 563 Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında 2024 yılı geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayan mükellefler için 2024 yılının 12 ayında) ayrılan amortismanları düzeltilmeyecektir.

563 Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında 2024 yılı geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayan mükellefler ise, 2023 yılından devir gelen sermaye hesabı ve sermaye enflasyon fark hesaplarını 31.12.2024 tarihinde düzeltilirken, bu hesapların 31.12.2023 tarihli düzeltilmiş değerlerine Aralık 2024 taşıma katsayısı olan 1,28525 katsayısı (3746,52 / 2915,02) uygulayarak düzeltme yapacaklardır.

31.12.2023 tarihli enflasyon düzeltmesinde oluşan enflasyon farkları, geçmiş yıl kar ve zararları ile birlikte geçmiş yıl karları veya geçmiş yıl zararları hesabına alınmış idi. 31.12.2024 tarihinde enflasyon düzeltmesi yapılırken bu hesapta düzeltmeye tabi tutulacaktır. Düzeltmeye esas değer olarak 30.09.2024 (563 Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği kapsamında 2024 yılı geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmayan mükelleflerde 31.12.2023) düzeltilmiş değerleri dikkate alınacaktır.

5. 2024 Yılı Enflasyon Düzeltme İşlemleri Uygulama Örneği

Çukurova Örnek Üretim Gıda Sanayi A.Ş.'nin 31 Aralık 2023 yılı brüt satışları 22.250.212 TL olduğu için 2024 yılında geçici dönemlere ait enflasyon düzeltmesine tabi olmayacaktır. Bu suretle 31 Aralık 2024 tarihli bilanço düzeltme işlemleri gerçekleştirilecektir. Şirketin 31 Aralık 2024 tarihli enflasyon düzeltmesine tabi tutulmayan bilançosunda yer alan parasal olmayan kıymetlere ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Örnekte yer alan bazı hususların düzeltme bilgileri şu şekildedir:

- Stoklar 2023 yılında olduğu gibi basit ortalama yöntemine göre hesaplanacaktır.
- 2024 yılı parasal olmayan kalemlerin finansmanında reel olmayan finansman gideri olmadığı varsayılmıştır.
- 698 Enflasyon Düzeltme Hesabının bakiye farkının etkisinin anlaşılması için 648/658 Enflasyon Düzeltme Karları/Zararları hesabına

aktarıldıktan sonra doğrudan kar/zarar olarak finansal tablolarda gösterilmiştir. Bu nedenle dönem net karı/zararı hesabında enflasyon düzeltme işlemleri dışındaki işlemlerin olmadığı varsayılmıştır.

Tablo 20. 2024 Yılı Enflasyon Düzeltmesi İşlemleri

	Düzeltilme Esas Değer (2024)	Düzeltilme Esas Tarihi**	31.12.2024 YI-ÜFE	Düzeltilme Esas Tarih YI-ÜFE	Katsayı	Düzeltilmiş Tutar	Enflasyon Farkı
Verilen Depozito ve Teminatlar(KV)	29.415	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	37.806	8.391
Verilen Depozito ve Teminatlar*	41.729	10.05.2024	3746,52	3435,96	1,09039	45.501	3.772
İlk Madde ve Malzeme	5.000.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	6.426.234	1.426.234
İlk Madde ve Malzeme*	8.034.473	1.03.2024	3746,52	3252,79	1,15179	9.253.999	1.219.526
Mamuller	4.500.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	5.783.610	1.283.610
Mamuller*	12.035.331	1.05.2024	3746,52	3435,96	1,09039	13.123.147	1.087.816
Ticari Mallar	4.000.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	5.140.987	1.140.987
Ticari Mallar*	7.015.940	1.02.2024	3746,52	3149,03	1,18974	8.347.129	1.331.189
Verilen Sipariş Avansları	1.039.312	1.10.2024	3746,52	3707,10	1,01063	1.050.364	11.052
Verilen Sipariş Avansları	600.000	1.08.2024	3746,52	3610,51	1,03767	622.602	22.602
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.369.104	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	1.369.104	0
Verilen Depozito ve Teminatlar(UV)	96.282	30.05.2024	3746,52	3435,96	1,09039	104.984	8.702
Binalar	231.054.604	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	231.054.604	0
Binalar	25.425.881	1.07.2024	3746,52	3550,88	1,05510	26.826.750	1.400.869
Makine ve Ekipman	3.186.170	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	3.186.170	0
Makine ve Ekipman	9.085.241	15.01.2024	3746,52	3035,59	1,23420	11.212.989	2.127.748
Motorlu Taşıt	1.000.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	1.285.247	285.247
Motorlu Taşıt*	1.069.594	1.04.2024	3746,52	3369,98	1,11173	1.189.104	119.510
Demirbaş	20.702.466	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	26.607.777	5.905.311
Demirbaş*	13.465.798	1.06.2024	3746,52	3483,25	1,07558	14.483.566	1.017.768
Yapılmakta Olan Yatırımlar	6.000.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	7.711.481	1.711.481
Yapılmakta Olan Yatırımlar*	15.723.252	1.09.2024	3746,52	3659,84	1,02368	16.095.643	372.391
Verilen Avanslar	1.000.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	1.285.247	285.247
Verilen Avanslar*	4.350.729	15.01.2024	3746,52	3035,59	1,23420	5.369.662	1.018.933
Binalar Amortisman(-)	8.568.175	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	11.012.219	2.444.044
Binalar Amortisman(-)	1.980.527	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	1.980.527	0
Makine ve Ekipman Amortisman(-)	527.073	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	677.419	150.346

Makine ve Ekipman Amortisman(-)	500.870	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	500.870	0
Motorlu Taşıt Amortisman(-)	1.500.000	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	1.927.870	427.870
Motorlu Taşıt Amortisman(-)	193.702	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	193.702	0
Demirbaş Amortisman(-)	4.347.421	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	5.587.509	1.240.088
Demirbaş Amortisman(-)	1.739.734	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	1.739.734	0
Haklar-Yazılım	1.954.483	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	2.511.993	557.510
Haklar-Yazılım*	8.843.000	1.07.2024	3746,52	3550,88	1,05510	9.330.216	487.216
Özel Maliyetler	467.759	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	601.186	133.427
Özel Maliyetler*	13.699.904	1.10.2024	3746,52	3707,10	1,01063	13.845.584	145.680
Haklar Amortisman(-)	97.724	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	125.599	27.875
Haklar Amortisman(-)	517.850	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	517.850	0
Özel Maliyetler Amortisman(-)	8.472	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	10.889	2.417
Özel Maliyetler Amortisman(-)	294.053	31.12.2024	3746,52	3746,52	1,00000	294.053	0
Alınan Depozito ve Teminatlar	524.310	1.06.2024	3746,52	3483,25	1,07558	563.938	39.628
Alınan Sipariş Avansları	1.857.036	1.10.2024	3746,52	3707,10	1,01063	1.876.783	19.747
Sermaye	22.373.980	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	28.756.085	6.382.105
Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	114.488.167	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	147.145.545	32.657.378
Yasal Yedekler	2.868.634	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	3.686.903	818.269
Yasal Yedekler 2024*	378.171	1.03.2024	3746,52	3252,79	1,15179	435.572	57.401
Olağanüstü Yedekler	50.088.860	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	64.376.545	14.287.685
Olağanüstü Yedekler 2024*	2.242.399	1.03.2024	3746,52	3252,79	1,15179	2.582.765	340.366
Geçmiş Yıllar Karı	76.631.526	31.12.2023	3746,52	2915,02	1,28525	98.490.420	21.858.894

* 2024 yılında gerçekleştiği için 31.12.2023 tarihinden itibaren devam eden bakiyelerden ayrı hesaplanmıştır.

** Düzeltmeye esas tarihi 31.12.2023 olan bakiyeler için taşıma katsayısı uygulanmaktadır. Diğer tarihli işlemler dönem içinde gerçekleşmiş olup düzeltme katsayısı kullanılmaktadır.

5.1. 2024 Muhasebe Kayıtları

1	31/12/2024		
	126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR 126.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	12.162	12.162
2	31/12/2024		
	150 İLK MADDE VE MALZEME 150.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>İlk Madde ve Malzeme Enflasyon Düzeltmesi / Basit Ortalama Yöntem</i>	1.190.855	1.190.855
3	31/12/2024		
	152 MAMULLER 152.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Mamuller Hesabı Enflasyon Düzeltmesi / Basit Ortalama Yöntem</i>	1.082.085	1.082.085
4	31/12/2024		
	153 TİCARİ MALLAR 153.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Ticari Mallar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi / Basit Ortalama Yöntem</i>	1.107.206	1.107.206
5	31/12/2024		
	159 VERİLEN SİPARİŞ AVANSLARI 159.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Sipariş Avansları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	33.654	33.654
6	31/12/2024		
	226 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR 226.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	8.702	8.702
7	31/12/2024		
	252 BİNALAR 252.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Binalar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	67.308.446	67.308.446

8	31/12/2024		
		253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR 253.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	3.036.593 2.667.325
9	31/12/2024		
		254 TAŞITLAR 254.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Taşıtlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	404.756 404.756
10	31/12/2024		
		255 DEMİRBAŞLAR 255.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Demirbaşlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	6.923.079 6.923.079
11	31/12/2024		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-) 257.99.02 Binalar Amort. Enf. Farkı 2.444.044 257.99.03 Makine Amort. Enf. Farkı 150.346 257.99.04 Taşıtlar Amort. Enf. Farkı 427.870 257.99.05 Demirbaş Amort. Enf. F. 1.240.088 <i>MDV Birikmiş Amortismanlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	4.262.348 4.262.348
12	31/12/2024		
		258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR 258.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	2.083.872 2.083.872
13	31/12/2024		
		259 VERİLEN AVANSLAR 259.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Verilen Avanslar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	1.304.180 1.304.180

14	31/12/2024		
		260 HAKLAR 260.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Haklar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	1.044.726 1.044.726
15	31/12/2024		
		264 ÖZEL MALİYETLER 264.99 ENFLASYON FARK HESABI 698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI <i>Özel Maliyetler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	279.107 279.107
16	31/12/2024		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR (-) 268.99.00 Haklar Amort. Enf. Farkı 27.875 268.99.04 Özel Mlyt. Amort. Enf. Farkı 2.417 <i>MODV Birikmiş Amortismanlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	30.292 30.292
17	31/12/2024		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 326 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR 326.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	39.628 39.628
18	31/12/2024		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI 340.99 ENFLASYON FARK HESABI <i>KVYK Alınan Sipariş Avansları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	19.747 19.747
19	31/12/2024		
		698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 502 SERMAYE DÜZELTMESİ OLUMLU FARKLARI 502.01 SERMAYE ENF. FARK HESABI 6.382.105 502.02 SER.DÜZ.OLUMLU FARK 32.657.378 <i>Sermaye Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>	39.039.484 39.039.484
20	31/12/2024		

	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	767.798	767.798
	540 YASAL YEDEKLER		
	540.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	<i>Yasal Yedekler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		
21	31/12/2024		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	14.628.051	14.628.051
	542 OLAĞANÜSTÜ YEDEKLER		
	542.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	<i>Olağanüstü Yedekler Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		
22	31/12/2024		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	21.858.894	21.858.894
	570 GEÇMİŞ YIL KARLARI		
	570.99 ENFLASYON FARK HESABI		
	<i>Geçmiş Yıl Karları Hesabı Enflasyon Düzeltmesi</i>		

698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI 31.12.2024

(11) 4.262.348	12.162 (1)
(16) 30.292	1.190.855 (2)
(17) 39.628	1.082.085 (3)
(18) 19.747	1.107.206 (4)
(19) 39.039.484	33.654 (5)
(20) 767.798	8.702 (6)
(21) 14.628.051	67.308.446 (7)
(22) 21.858.894	3.036.593 (8)
	404.756 (9)
	6.923.079 (10)
	2.083.872 (12)
	1.304.180 (13)
	1.044.726 (14)
	279.107 (15)
80.646.242	85.819.423
Bakiye 5.173.181	

23	31/12/2024		
	698- ENFLASYON DÜZELTME HESABI	5.173.181	5.173.181
	648 ENFLASYON DÜZELTME KARLARI		
	648.01 ENFLASYON DÜZELTME KARI		
	<i>Enflasyon Düzeltmesi Kârı</i>		
24	31/12/2024		
	648 ENFLASYON DÜZELTME KARLARI	5.173.181	5.173.181
	648.01 ENFLASYON DÜZELTME KARI		
	690 DÖNEM KARI VEYA ZARARI		
	<i>Enflasyon Düzeltmesi Kârı Kapanış</i>		

5.2. 2024 Yılı Finansal Tablo Sunumu

Düzeltilme işlemleri sonucunda, 31.12.2024 tarihi itibarıyla enflasyon düzeltmesine tabi tutulmuş rakamları da içeren bilanço çıkarılacak ve kurumlar vergisi beyanının ekinde beyan edilecektir.

2023 yılı enflasyon düzeltmesinde, oluşan net düzeltme farkı vergi matrahını etkilememiştir. Ancak 2024 yılında yapılan diğer enflasyon düzeltmesi dönemlerinde olduğu gibi, bu dönem yapılacak enflasyon düzeltme farkı gelir tablosuna duruma göre gelir veya gider yazılacağından, vergi matrahını ve ödenecek geçici vergi tutarını etkileyecektir.

Gerçekleştirilen enflasyon düzeltmesi ve muhasebe kayıtları sonucunda oluşan düzeltilmiş bilanço aşağıdaki gibi olmuştur.

Tablo 21. 31.12.2024 Tarihli Dönem Sonu Bilançosu

ÇUKUROVA ÖRNEK ÜRETİM GIDA SANAYİ A.Ş. 31.12.2024 TARİHLİ BİLANÇO (Enflasyon Düzeltmesine Tabi Tutulmuş)			
BİLANÇO (TL)	31.12.2024	BİLANÇO (TL)	31.12.2024
VARLIKLAR		KAYNAKLAR	
Dönen Varlıklar	70.052.655	Kısa Vadeli Yükümlülükler	81.373.396
Hazır Değerler	18.825.299	Mali Borçlar (net)	7.958.861
Kasa	750.984	Kısa Vadeli Banka Kredileri	7.958.861
Banka	18.074.315	Ticari Borçlar (net)	57.357.181
Vadesiz Mevduat	13.946.315	Satıcılar	56.793.243
Vadeli Mevduat	4.128.000	Alınan Depozito ve Teminatlar	563.938

Ticari Alacaklar (net)	1.157.178	Diğer Borçlar	3.663.799
Alıcılar	1.237.619	Ortaklara Borçlar	1.939.785
Verilen Depozito	83.306	Personle Borçlar	1.718.185
Şüpheli Alacak Karşılığı(-)	163.747	Diğer	5.829
Diğer Alacaklar (net)	2.661.270	Alınan Avanslar	1.876.783
Ortaklardan Alacaklar	2.518.347	Alınan Sipariş Avansları	1.876.783
Personelden Alacaklar	71.866	Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler (net)	10.516.772
Diğer	71.057	Ödenecek Vergi, Harç ve Diğer Kesintiler	2.327.625
Stoklar (net)	45.638.856	Tahakkuk Eden Personel Primleri	4.339.145
İlk Madde ve Malzeme	14.225.328	Şarta Bağlı Zarar Karşılığı	1.413.699
Mamuller	17.617.416	Kullanılmayan İzin Karşılığı	1.003.516
Ticari Mallar	12.123.146	Mağaza Kira Karşılıkları	390.853
Verilen Avanslar	1.672.966	Faturası Gelmemiş Mal ve Hizmet Alımları	355.276
Diğer Cari/Dönen Varlıklar	1.770.052	Diğer	686.658
Gelecek Aylara Ait Giderler	1.369.104	Uzun Vadeli Yükümlülükler	53.468.668
Peşin Ödenen Vergi ve Fon	400.948	Diğer Borçlar	52.000.000
Duran Varlıklar	414.950.383	Ortaklara Borçlar	52.000.000
Ticari Alacaklar (net)	104.984	Borç Karşılıkları	1.468.668
Verilen Depozito ve Teminatlar	104.984	Kıdem Tazminatı Karşılığı	1.468.668
Maddi Duran Varlıklar (net)	389.504.811	ÖZSERMAYE	350.160.974
Binalar	323.788.931	Sermaye	22.373.980
Makine ve Ekipman	15.308.004	XYZ Şirketi	21.529.252
Motorlu Taşıt	2.474.350	Diğer	844.728
Demirbaş	41.091.343	Sermaye Düzeltmesi Olumlu Farkları	153.527.651
Yapılmakta Olan Yatırımlar	23.807.124	Kar Yedekleri	70.595.742
Verilen Avanslar	6.654.909	Yasal Yedekler	3.636.432
<i>Birikmiş Amortismanlar (-)</i>	<i>23.619.850</i>	Olağanüstü Yedekler	66.959.310
Binalar(-)	12.992.746	Net Dönem Karı/Zararı	5.173.181
Makine ve Ekipman(-)	1.178.289	Geçmiş Yıllar Kar/Zararları	98.490.420
Motorlu Taşıt(-)	2.121.572	TOPLAM ÖZ SERMAYE VE YÜKÜMLÜLÜKLER	485.003.038

Demirbaş(-)	7.327.243
Maddi Olmayan Varlıklar (net)	25.340.588
Haklar-Yazılım	11.842.209
Özel Maliyetler	14.446.770
Haklar Amortisman(-)	643.449
Özel Maliyetler Amortisman(-)	304.942
TOPLAM VARLIKLAR	485.003.038

6. 2025 Yılında Yapılacak İşlemler

Enflasyon düzeltmesi ile ilgili 15/2/2025 tarihli ve 32814 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 582 sıra No'lu VUK Genel Tebliğinde aşağıdaki düzenlemeler yapılmıştır.

- 2025 hesap döneminin birinci, ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde kapsam dâhilindeki mükellefler, enflasyon düzeltmesi yapmayacaklardır.
- 2025 yılı geçici gelir/kurumlar vergisi beyannamelerinin ekine bilanço eklenmeyecektir. 2024 hesap döneminin geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmamış olan mükellefler dahil olmak üzere kapsama giren tüm mükelleflerce 2024 hesap dönemi sonuna ait bilançolarda (özel hesap dönemi tayin edilenlerde 2025 takvim yılı içinde sona eren hesap dönemi sonuna ait bilançolarda) enflasyon düzeltmesi yapılacaktır.
- Münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile iştigal eden mükellefler, enflasyon düzeltmesi yapma zorunlulukları bulunduğundan, 2025 hesap döneminin birinci, ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemleri dâhil enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edecekler.

KGK tarafından Eylül 2024'te yayımlanan uygulama rehberinde, raporlama döneminde elde tutulan parasal varlık veya yükümlülüklerden kaynaklanan kazanç veya kayıpların muhasebeleştirilmesi gerektiği, finansal tabloların enflasyon etkilerinin düzeltilmesi amaçlarından birisi olarak ifade edilmektedir. Buna istinaden KGK tarafından 28.10.2024 tarihinde yapılan duyuruda, “finansal tablolarını zorunlu ya da ihtiyari olarak TFRS ya da BOBİ FRS uyarınca hazırlayan ve TMS 29 ya da BOBİ FRS Bölüm 25 kapsamında finansal tablolarını enflasyona göre düzelteren işletmeler

tarafından Net Parasal Pozisyon Kazançları (Kayıpları) Kalemine ilişkin Dipnot Açıklamalarının Sunulması” uygulanması kararı alınmıştır.

7. Sonuç

Yüksek enflasyon yaşanan ekonomilerde finansal tablolardaki parasal kıymetler dışında kalan değerler satın alma gücünü doğru yansıtamamaktadır. Bu yüzden finansal tablolardaki parasal olmayan kıymetlerin enflasyon etkisini doğru yansıtabilmesi için enflasyon düzeltmesi yapılması gerekmektedir. Enflasyon düzeltmesi 2004 yılından sonra ilk olarak 2023 finansal tablolarına uygulanması kararlaştırılmış ve 2023 dönem sonu bilançosunun belirlenen kriterler doğrultusunda düzeltmeye tabi tutulması kararlaştırılmıştır.

Takip eden 2024 yılında ise enflasyon düzeltmesinin çeyrek dönemler itibari ile yapılması beklenmesine karşın ilgili sirküler veya tebliğler ile çeyrek dönem düzeltme hesaplamalarının yapılması şarta bağlanmıştır. Buna göre 2023 satışları 50.000.000 TL'nin altında kalan şirketlerin geçici vergi dönemleri için enflasyon düzeltmesi yapmalarına gerek görülmemiş ve sadece 2024 dönem sonu finansal tablosunun enflasyon düzeltmesine tabi tutulması belirtilmiştir.

Çalışmada, enflasyon düzeltmelerinde, bilançoda yer alan parasal olmayan kıymetlerin bilançoğa giriş tarihlerindeki endeksleri ve Aralık 2023 endeksleri aracılığı ile bulunan düzeltme katsayısı kullanılmıştır. Stoklar gurubuna ise basit ortalama yöntem ile stok düzeltmesi için gerekli olan katsayı hesaplanmıştır. Ayrıca reel olmayan finansman maliyeti içeren varlıkların hesaplanmasında bu maliyetler düşüldükten sonra düzeltme işlemi uygulanmıştır. 2023 yılı enflasyon düzeltmesi yapıldıktan sonra meydana gelen artışlar düzeltilmiş bilançoda geçmiş yıl karları hesabında sunulmuştur.

Şirket varlık ve kaynakları arasında 1 Ocak 2024 açılış bilançosunda yer alan düzeltilmiş verilerin 31 Aralık 2024 enflasyona tabi tutulmasında Aralık 2023 ve Aralık 2024 endeksleri kullanılmıştır. Bu endekslerden elde edilen taşıma katsayısı ile devreden ve halen bilançoda yer alan varlık ve kaynaklar için enflasyon düzeltmesi yapılmıştır. 2024 yılında bilançoğa dahil edilen parasal olmayan kıymetler için ise elde edilme tarihi endeksi ile Aralık 2024 endeksinden elde edilen düzeltme katsayısı kullanılmıştır. Enflasyon düzeltme farklarından ortaya çıkan bakiyeler 698 Enflasyon Düzeltme Hesabına aktarılarak parasal olmayan kıymetlerin bakiyeleri enflasyon ortamındaki satın alma gücünü gerçeğe uygun yansıtması sağlanmıştır. Enflasyon düzeltme farkları hesabı ise ilgili kâr hesabına aktarılarak kapatılmıştır.

8. Kaynakça

213 sayılı Vergi Usul Kanunu

Ernst & Young. https://www.ey.com/tr_tr/insights/financial-accounting-advisory-services/enflasyon-muhasebesi-ncdir Erişim Tarihi: 20.02.2025.

Toroslu, M. V., 2024. VUK, TMS 29, BOBİ FRS Bölüm 25 Kapsamında Enflasyon Muhasebesi. Yetkin Yayınları.

İzmirli Ata, F. 2023. Enflasyonun İşletmelerin Varlık ve Finansal Yapılarına Etkisi: BİST 30 Analizi / *Journal of Yasar University*, 2023, 18/72, 526-546.

Kamu Gözetimi Kurumu. 2024. Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama Hakkında Uygulama Rehberi.

Kamu Gözetimi Kurumu. 2005. Türkiye Muhasebe Standardı 29 Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama.

Kamu Gözetimi Kurumu. 2024. [https://kgk.gov.tr/ContentAssignmentDetail/5050/Net-Parasal-Pozisyon-Kazanc%CC%A7lar%C4%B1-\(Kay%C4%B1plar%C4%B1\)-Kalem-incilil%CC%A7kin-Dipnot-Ac%C4%B1klamalar%C4%B1n%C4%B1n-Sunulmas%C4%B1-Hakk%C4%B1nda-Kurul-Karar%C4%B1-Yay%C4%B1mlanm%C4%B1s%CC%A7t%C4%B1r](https://kgk.gov.tr/ContentAssignmentDetail/5050/Net-Parasal-Pozisyon-Kazanc%CC%A7lar%C4%B1-(Kay%C4%B1plar%C4%B1)-Kalem-incilil%CC%A7kin-Dipnot-Ac%C4%B1klamalar%C4%B1n%C4%B1n-Sunulmas%C4%B1-Hakk%C4%B1nda-Kurul-Karar%C4%B1-Yay%C4%B1mlanm%C4%B1s%CC%A7t%C4%B1r) Erişim tarihi: 3.3.2025

Bağırhan. M. K., 2023. 2023 yılı enflasyon muhasebesi. MuhasebeTR.

Karasioglu. F. ve Erdemir. N. K., 2005. Enflasyon muhasebesi uygulamalarında temel işlemler üzerine bir çalışma. Selçuk Üniversitesi Karaman İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi Sayı:2 Cilt:5. 145-167.

Muhasebat Genel Müdürlüğü, Hazine ve Maliye Bakanlığı. 2023. Enflasyon Düzeltmesi Uygulamasına İlişkin Kılavuz.

Yükçü, S. ve Özkan. S., 2004. SPK Tebliğleri ve 5024 Sayılı Kanuna Göre Enflasyon Muhasebesi. Genişletilmiş Gözden Geçirilmiş İkinci Baskı.

Vergi Usul Kanunu Sıra No: 555. 30 Aralık 2023 tarihli Resmi Gazete

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 20.02.2024. Vergi Usul Kanunu 165 sayılı sirküleri.

Vergi Usul Kanunu Sıra No: 560. 30 Nisan 2024 tarihli Resmi Gazete

Vergi Usul Kanunu Sıra No: 563. 31 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 1.11.2024. Vergi Usul Kanunu 176 sayılı sirküleri.

Vergi Usul Kanunu Sıra No: 582. 15 Şubat 2025 tarihli Resmi Gazete